

Belastingdienst

Derdenonderzoek, wat betekent dat voor u?

Wat is een derdenonderzoek en wat zijn de spelregels voor u en voor ons?

Doet de Belastingdienst onderzoek bij u naar anderen? Waarom doen wij dat? En kan dat zomaar? In deze folder leest u onder andere hoe wij een derdenonderzoek doen, wat wij mogen onderzoeken en voor wie de geheimhoudingsplicht geldt. Hebt u na het lezen nog vragen? In het laatste hoofdstuk staat waar u meer informatie vindt.

Inhoudsopgave

1	Wat is een derdenonderzoek?	3
2	Mogen wij een derdenonderzoek doen bij u?	3
3	Hoe doen wij een derdenonderzoek?	3
4	Wat mogen wij onderzoeken?	4
5	Welke informatie moet u geven?	5
6	Wat gebeurt er als u niet meewerkt?	5
7	Voor wie geldt de geheimhoudingsplicht?	6
8	Wanneer kunt u een klacht indienen?	6
9	Wanneer kunt u een verzoek doen voor een kostenvergoeding?	6
10	Meer informatie	6

1 Wat is een derdenonderzoek?

Een derdenonderzoek is een onderzoek in uw administratie over een ander met wie u een zakelijke relatie hebt, een derde. Voorbeelden van derden zijn:

- leveranciers of afnemers
- overheidsinstellingen
- branchegenoten

Wij doen een derdenonderzoek om informatie te verzamelen over de belastingheffing of invordering van de belastingen van een derde.

Voorbeeld

Iemand heeft bij uw reisbureau een reis geboekt. In zijn aangifte zien wij dat hij de kosten van deze reis aftrekt. Maar het is voor ons niet duidelijk of het gaat om zakelijke kosten of privékosten. Een medewerker van de Belastingdienst kan dan bij u langskomen om te beoordelen of het om zakelijke kosten gaat, of om een privé-uitgave.

Wanneer is het geen derdenonderzoek?

Wij kunnen ook onderzoek bij u doen naar een ander dat geen derdenonderzoek is. Dat is het geval in de volgende situaties:

- U beheert de administratie van die ander. Bijvoorbeeld als boekhouder.
- U verzorgt de belastingaangifte van die ander, als gemachtigde of als vertegenwoordiger.

Dit is geen derdenonderzoek omdat wij niet uw administratie onderzoeken, maar die van een ander.

2 Mogen wij een derdenonderzoek doen bij u?

Wij mogen bij u onderzoek doen naar een ander. Daarvoor zijn er regels waar wij ons aan moeten houden.

U moet meewerken aan het derdenonderzoek als u of uw organisatie een administratie moet bijhouden: u bent administratieplichtig. Dit geldt onder meer voor:

- zelfstandig ondernemers (inclusief zzp'ers)
- naamloze vennootschappen
- besloten vennootschappen
- verenigingen
- stichtingen
- buitenlandse rechtspersonen

3 Hoe doen wij een derdenonderzoek?

Wij kunnen u op verschillende manieren benaderen:

- Wij komen bij u langs.
- Wij nemen telefonisch contact met u op en stellen u vragen.
- Wij vragen u om ons informatie op te sturen. Dit kunt u schriftelijk doen of digitaal.

Meestal kondigen wij een bezoek van tevoren aan: wij bellen u op, geven uitleg over het derdenonderzoek en we plannen met u een afspraak in. De afspraak bevestigen wij per brief. In die brief leest u ook welke informatie wij nodig hebben.

Wij kunnen ook onaangekondigd bij u langskomen. Tijdens of na een onaangekondigd bezoek krijgt u eenzelfde brief als bij een aangekondigd bezoek.

Hoe weet u dat wij van de Belastingdienst zijn?

U kunt op de volgende manieren controleren of wij van de Belastingdienst zijn:

- Als wij aangekondigd bij u op bezoek komen, weet u door onze aankondigingsbrief dat wij van de Belastingdienst zijn. Natuurlijk legitimeert de medewerker van de Belastingdienst zich als u dat vraagt.
- Komen wij onaangekondigd? Dan legitimeert onze medewerker zich altijd, ook als u er niet om vraagt.
- Meestal kondigen wij ons bezoek telefonisch aan. Twijfelt u of u echt 1 van onze medewerkers hebt gesproken? Ga voor tips naar [Hoe kan ik een verdacht telefoontje melden?](#)
- Hebben wij u een brief gestuurd met de vraag ons informatie op te sturen? En twijfelt u of de brief van de Belastingdienst komt? Belt u dan met de BelastingTelefoon.

Wat mogen wij doen bij een bezoek?

Wij vragen alleen naar informatie over een ander. Wij doen alleen onderzoek naar gegevens die van belang kunnen zijn voor de heffing of invordering van belastingen van die ander.

Wat moet u doen als wij uw bedrijf bezoeken?

Als wij uw bedrijf bezoeken:

- moet u ons toegang geven tot uw bedrijfsruimte
- moet u ons uw administratie laten zien als wij daar om vragen

Wij mogen alleen met uw toestemming uw archiefruimte binnengaan. Wij moeten u vragen om informatie uit uw archief aan te leveren. Dit geldt natuurlijk ook voor informatie uit digitale bestanden.

Mogen wij uw woning binnengaan?

Wij mogen alleen uw woning binnengaan als u toestemming geeft. Zonder uw toestemming mogen wij alleen naar binnen als wij een machtiging hebben van een advocaat-generaal bij het Ressortsparket, een (hulp)officier van justitie of van de burgemeester.

4 Wat mogen wij onderzoeken?

Moet u een administratie bijhouden? Bijvoorbeeld omdat u een bedrijf hebt? Dan moet u ons toegang geven tot uw hele administratie als wij dat vragen. U bent ook verplicht om ons een toelichting te geven over uw administratie als wij daar om vragen. De toelichting kan gaan over de inhoud en over de opzet van de administratie.

Welke informatie behoort tot uw administratie?

Alle gegevens over uw organisatie die u ontvangt of vastlegt (op papier of digitaal), zijn onderdeel van uw administratie.

Van de meeste gegevens is duidelijk dat ze bij de administratie horen en fiscaal van belang zijn. Zoals de gegevens uit financiële of logistieke systemen. Deze gegevens vallen onder de bewaarplicht.

Maar ook gegevens uit bijvoorbeeld elektronische communicatiemiddelen kunnen onderdeel zijn van uw administratie. Bijvoorbeeld gegevens uit e-mail, WhatsApp of een elektronische agenda. Deze moet u bewaren voor zover ze van belang zijn voor de heffing van belastingen.

Wat mogen wij meenemen?

Wij mogen geen informatie meenemen. Maar we mogen wel kopieën maken van de informatie die wij nodig hebben. En we kunnen u vragen om documenten digitaal aan te leveren. Die informatie moet wel gaan over de belastingheffing of invordering van de belastingen van een derde.

5 Welke informatie moet u geven?

U hebt een informatieplicht. Maar u hoeft geen informatie te geven over uw privégegevens.

Er zijn bepaalde beroepsgroepen die geen informatieplicht hebben. Voor bepaalde andere organisaties en beroepsgroepen geldt een beperkte informatieplicht of gelden er specifieke regels.

Geen informatieplicht

Mensen met bepaalde beroepen hoeven onder bepaalde omstandigheden geen vertrouwelijke informatie te geven; zij hebben 'verschoningsrecht'. Het gaat om:

- geestelijken, zoals een priester, dominee of imam
- notarissen en advocaten
- artsen en apothekers

Hebt u door de uitoefening van uw beroep verschoningsrecht? Dan betekent dit dat u bijvoorbeeld geen persoonlijke informatie hoeft te geven over uw gemeenteleden, cliënten of patiënten. U moet wel inzage geven in uw administratie, waaronder financiële gegevens.

Beperkte informatieplicht

Belastingconsulenten hebben een beperkte informatieplicht. Als belastingconsulent moet u inzage geven in uw administratie, zoals financiële gegevens. Maar u hoeft geen inzage te geven in fiscale adviezen en de correspondentie die daarbij hoort. Ook als dit soort stukken bij uw cliënt liggen, zullen wij ze niet gebruiken.

Specifieke regels

Banken

De algemene regel is dat wij eerst informatie opvragen bij de belastingplichtige. Heeft de belastingplichtige de informatie niet? Dan stellen we hem in de gelegenheid de informatie op te vragen bij de bank. Levert dat niet de informatie op die wij nodig hebben, dan kunnen wij de informatie zelf bij de bank opvragen. In het belang van ons onderzoek kunnen wij er ook voor kiezen de informatie direct bij de bank op te vragen zonder dit eerst aan de belastingplichtige te vragen.

Accountants

Als externe accountant bent u verplicht om informatie over uw cliënten en (controle)werkzaamheden aan te leveren. Wij kunnen inzage vragen in de uitkomsten van bepaalde (controle)werkzaamheden. De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants heeft hierover een interne handreiking samengesteld: Inzage in de controledossiers van de openbaar accountant door de Belastingdienst.

De dossiers van interne accountants horen bij de administratie van de onderneming waar zij in dienst zijn. Daarom zijn zij verplicht om inzage in de dossiers van hun onderneming te geven.

6 Wat gebeurt er als u niet meewerkt?

Als administratieplichtige bent u volgens de wet verplicht mee te werken aan een derdenonderzoek. Als u niet meewerkt, kunnen wij u via de rechter dwingen om mee te werken. Als u dan nog niet meewerkt aan een derdenonderzoek, kan de rechter u bijvoorbeeld een dwangsom opleggen; u moet dan een bedrag betalen per dag dat u niet meewerkt.

7 Voor wie geldt de geheimhoudingsplicht?

Onze medewerkers hebben geheimhoudingsplicht. Maar in de praktijk is het soms onvermijdelijk om de naam te noemen van de belastingplichtige naar wie wij onderzoek doen. In dat geval schenden wij de geheimhoudingsplicht niet.

Voorbeeld

Onze controlemedewerker onderzoekt de administratie van onderneming X. Hij wil van u weten wat u daar hebt ingekocht. Want hij wil uw inkopen bij onderneming X vergelijken met de verkopen van onderneming X aan u. In dit geval moet onze medewerker de naam van de onderneming wel noemen.

Ook u bent verplicht om informatie over het derdenonderzoek geheim te houden. Dat geldt ook voor uw medewerkers die betrokken zijn bij de uitvoering van het derdenonderzoek. U bent strafbaar als u zich niet aan de geheimhoudingsplicht houdt. Dat geldt ook voor uw medewerkers.

8 Wanneer kunt u een klacht indienen?

U kunt een klacht indienen als u vindt dat wij ons tijdens het onderzoek niet aan de regels houden. Of als u vindt dat wij u tijdens het onderzoek onbehoorlijk behandelen. Hoe u een klacht indient, leest u bij Ik ben ontevreden over hoe ik ben behandeld – hoe kan ik een klacht indienen? En wat er daarna gebeurt, leest u op belastingdienst.nl/klacht.

9 Wanneer kunt u een verzoek doen voor een kostenvergoeding?

Hebt u meegewerkt aan het derdenonderzoek? En vindt u dat wij u onterecht verplicht hebben om mee te werken? Dan kunt u misschien een vergoeding krijgen voor de kosten die u hiervoor moest maken. U stuurt dit verzoek naar de inspecteur van uw belastingkantoor. De inspecteur beslist op uw verzoek. Als u het niet eens bent met onze beslissing, kunt u bezwaar maken. Op belastingdienst.nl/bezwaar vindt u hierover meer informatie.

10 Meer informatie

Kijk op belastingdienst.nl voor meer informatie. Daar vindt u ook verschillende brochures.

Privacy

Wij gaan zorgvuldig om met de gegevens van burgers en bedrijven en met uw privacy. Op belastingdienst.nl/privacy staat hoe wij dat doen.

